

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Mfv.V.10.029/2025/10.

A tanács tagjai: Dr. Suba Ildikó a tanács elnöke

Dr. Tánczos Rita előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna bíró

Dr. Puskás Péter bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Dányi-Ötvös Eszter ügyvéd

(felperes képviselőjének címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

alperes képviselőjének neve

(alperes képviselőjének címe;

ügyintéző: Dr. Duzs Edit ügyvéd)

A per tárgya: elmaradt munkabér megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítélőtábla

Mf.I.30.048/2024/10/I.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Kaposvári Törvényszék

22.M.70.041/2023/42/II.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Ítélőtábla I.Mf.30.048/2024/10/I. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 292.527 (kétszázkilencvenkétezer-ötszázhuszonhét) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2013. július 1-től tehergépkocsi-vezető munkakörben állt az alperes alkalmazásában. Munkabére a mindenkor garantált bérminimumnak megfelelő összegű volt, továbbá megállapodás alapján külföldi munkavégzés esetén napi ... euró, majd 2019-től napi

... euró költségtérítésben részesült. Az alperes a felperes munkabérét és költségtérítését banki átutalással teljesítette havi több részletben. Részletes elszámolást és bérjegyzéket nem adott át a felperesnek a kifizetésekről és szabadságnylvántartást sem vezetett. A munkáltató a munkaviszony fennállta alatt nem adott ki szabadságot a felperes számára. A felperes fizetés nélküli szabadságot sem igényelt, ennek ellenére a munkáltató több ízben ilyen tartalmú bejelentést tett az adóhatóságnál.

[2] Az alperesnek 2015-től 2018-ig nagyobb összegű – ... forint – munkabér tartozása keletkezett, amelynek utolsó, ... forintos részletét 2021. május 18-án fizette meg a felperesnek.

[3] A felperes munkaviszonya 2022. április 26-án azonnali hatályú felmondással szűnt meg. A munkáltató a jogviszony megszűnésekor a felperes számára ki nem adott szabadságot nem váltotta meg.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[4] A felperes a módosított keresetében elmaradt munkabér címén 4.518.773 forint és késedelmi kamata, elmaradt költségtérítés címén nettó 184.000 forint és késedelmi kamata, míg szabadságmegváltás címén 981.120 forint és késedelmi kamata megfizetését igényelte. Állítása szerint az elévülési idő kezdetétől, 2019 augusztusától a munkaviszony megszűnéséig, 2022. április 26-ig terjedő időszakra a munkáltató nem fizette meg számára a garantált bérminimumnak megfelelő munkabért, továbbá a napi ... euró költségtérítést, amely nem csupán a külföldi munkavégzés idejére, hanem a belföldi munkavégzés esetén is járt neki, ezen túl nem adta ki a perbeli időszakra járó szabadságát és nem fizetett meg a ... forint tartozásából 184.000 forintot.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségeiben való marasztalását kérte. Állította, hogy nem tartozik a felperesnek, a neki járó bért részletekben, de megfizette. Ezt a bérjegyzékek igazolják, azok átvételét a felperes mulasztotta el. A költségtérítés napi ... eurós összegét nem vitatta, állítása szerint azonban az csak a külföldi munkavégzés idejére illette meg a felperest. Előadta, hogy a szabadságot minden évben kiadta, így megváltási kötelezettsége nem volt.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[6] Az elsőfokú bíróság részben találta alaposnak a felperes keresetét és 3.013.405 forint, valamint késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította és akként rendelkezett, hogy mindkét fél maga viseli a költségét. Megállapította, hogy a bérjegyzék és elszámolólap önmagában – a felperes aláírása és elismerése hiányában – nem támasztja alá azt, hogy az alperes megfizette az azon szereplő juttatásokat, emellett az elszámolólapok és a tachográf adatai, valamint a menetlevelek adatai nem voltak egymásnak megfeleltethetők.

[7] A költségtérítés vonatkozásában megállapította, hogy a felek megállapodása alapján az csak a külföldi munkavégzés esetén járt a felperesnek. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy kiadta a felperes számára az évi 30 nap szabadságot, ezért azt a munkaviszony megszüntetésekor kellett volna megváltania. A beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján kötelezte az alperest az elmaradt munkabér és szabadságmegváltás megfizetésére az ott megjelölt mértékben, míg a további igényeket – bizonyítottság hiányában – elutasította. Nem találta megalapozottnak a felperesnek a külön megállapodás szerint 2018-ra vonatkozó 184.000 forint megtérítése iránti keresetét sem, mert az a perbeli időszakon kívül esett és azt bizonyítékok nem támasztották alá.

[8] A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 3.103.631 forintra emelte fel, valamint kötelezte az alperest további 184.000 forint és kamata, valamint az elsőfokú eljárásban felmerült részperköltség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta és kötelezte az alperest a másodfokú perköltség és illeték viselésére. Nem találta bizonyítottnak azt, hogy a felek a belföldi munkavégzés esetén is költségtérítés fizetésében állapodtak meg, így az ezzel kapcsolatos igény vonatkozásában jogszerűnek tartotta az elsőfokú ítéletet.

[9] Megállapította, hogy az alperes a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 155. § (2) és (3) bekezdéseit megsértve nem adott elszámolást a felperesnek a kifizetett munkabérről, az ezzel kapcsolatban becsatolt bizonyítékok ennek az ellenkezőjét nem igazolták. Helytállónak találta azt, hogy az alperes hiányos kimutatásai mellett a kifizetés tényét a menetlevelek és a tachográf adatok sem támasztották alá, azok egymásnak ellentmondóak voltak.

[10] A másodfokú bíróság kisebb pontosítással elfogadta az elsőfokú bíróság számításait, amelynek alapja a felperest megillető mindenkori garantált bérminimum, továbbá a külföldi munkavégzés esetén járó költségtérítés volt. Megalapozottnak találta a másodfokú bíróság a felperes egyszeri kifizetés iránti igényét is. Rögzítette, hogy az alperes a szakértő személyes meghallgatását az elsőfokú eljárásban nem kérte, annak kapcsán értékelhető észrevétele nem volt, a meghallgatásra vonatkozó igényét a másodfokú eljárásban sem indokolta meg, így azt a bíróság nem teljesítette. A perköltség viseléséről a pernyertesség-pervesztesség arányában döntött.

A felülvizsgálati kérelem, felülvizsgálati ellenkérelem

[11] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy a Kúria azt helyezze hatályon kívül, a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze a felperest a perköltség megfizetésére. Előadása szerint a másodfokú ítélet az ügy érdemi elbírálására kihatóan jogszabálysértő, hibás jogértelmezéseket és következtetéseket tartalmaz, téves és kirívóan okszerűtlen következtetéseket von le, és ennek eredményeként marasztalta az elmaradt munkabér megfizetésében. Érvelése szerint az ítélet hiányos és felületes jogi érvelést tartalmaz, a tényállást nem megfelelően állapította meg, a szakértői véleményt nem megfelelően értékelte, így nem megfelelően bírálta el a kereseti kérelmet.

[12] Állította, hogy a bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (1), (4) és (5) bekezdését, mivel az ítélet indokolása nem tér ki arra, hogy a szakértői véleményt miért nem vette alapul, azt miért írta felül és a szakértő személyes meghallgatását miért mellőzte. A bíróság nem értékelte az ellenkérelmében foglalt tényállításokat, indokolásában nem részletezte a figyelmen kívül hagyott bizonyítékokat sem. Ezen túl arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, mivel a rendelkezésre bocsátott okiratokat nem megfelelően vette figyelembe.

[13] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn és kötelezze az alperest a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költsége megfizetésére. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati kérelem ellentmondásos nyilatkozatokat tartalmaz a kereseti petitum vonatkozásában is. Érvelése szerint a másodfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel és abból a jogszabályoknak megfelelő jogi következtetést vont le, így a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

[14] Eseti döntésekre is hivatkozva állította, hogy a felülvizsgálati eljárásban általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére különös tekintettel arra, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelmében semmilyen érvelést nem adott elő álláspontja alátámasztására.

[15] Állította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 346. § (1) bekezdését sem, az megfelel a törvényi követelményeknek. Az alperesi előadással szemben állította, hogy peradatok igazolják azt a tényt, miszerint a bérfizetés nem volt rendszeres. Nem kért és a munkáltató nem adott ki számára szabadságot munkaviszonya fennállta alatt, ennek ellenkezőjét az alperes nem tudta bizonyítani. A hibás jogértelmezést az alperes csak állította, ezzel kapcsolatos álláspontját nem fejtette ki. Hivatkozott arra is, hogy ha a munkáltató helyes kimutatásokat szolgáltatott volna a perben, igazságügyi könyvszakértő kirendelése sem vált volna szükségessé. Helytállónak találta azt az ítéleti megállapítást is, hogy az alperes csak a fellebbezésében kérte az igazságügyi könyvszakértő személyes meghallgatását anélkül, hogy ezt indokolta volna, ezért a másodfokú bíróság jogszerűen utasította el ezt az indítványt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.

[17] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős érdemi határozatnak a Pp. 423. § (1) bekezdése szerinti korlátok közötti felülbírálata. Ennek megfelelően a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálhatja felül.

[18] A Pp. 413. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell – többek között – a

jogsértés pontos megnevezését, a jogszabályhely pontos megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Az eljárási tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. PJE jogegységi határozat szerint a Pp. alkalmazási körében is megfelelően irányadó a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja és arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi (Pfv.I.20.703/2023/11., Pfv.III.20.196/2022/5.). A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a hatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között az abban konkrétan megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálta és ítélte meg a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 346. § (1), (4) és (5) bekezdését, mivel annak indokolása nem értékelte az ellenkérelemben foglalt tényállításokat, azt, hogy miért tért el a szakvéleményben foglaltaktól és miért mellőzte a szakértő személyes meghallgatását.

[20] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {26/ 2020. (XII. 2) AB határozat, Indokolás [21], 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32], 3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}.

[21] A felülvizsgálati kérelem csak abban az esetben vezethet eredményre, ha az állított jogszabálysértés az ügy érdemére is kihatott [Pp. 406. § (1) bekezdés, 424. § (1) és (3) bekezdés]. A perbeli esetben a jogerős ítélet indokolása a törvényi követelményeknek megfelelt. A másodfokú bíróság határozatában indokát adta annak, hogy milyen módon fogadta el az elsőfokú bíróság számítását ... és miért utasította el az igazságügyi könyvszakértő személyes meghallgatására vonatkozó indítványt A jogerős ítélet egyértelműen tartalmazza, hogy a másodfokú bíróság döntését mire alapította, így megállapítható, hogy nem történt olyan eljárási szabálysértés, ami miatt a felülvizsgált ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni.

[22] A felperes a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva további eljárási szabálysértésként azt állította, hogy az eljáró bíróságok tévesen értékelték a rendelkezésükre álló bizonyítékokat és ez alapján helytelenül állapították meg a tényállást, erre figyelemmel

tett indítványt a felülvizsgált határozatok hatályon kívül helyezésére és új érdemi határozat hozatalára, ennek azonban részletes indokolását elmulasztotta.

[23] A felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható felül a bíróság mérlegelése alapján megállapított tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljáró bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok, a felek személyes előadása, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutottak-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Pfv.I.21.532/2019/7., Pfv.II.20.280/2022/10.).

[24] Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében tartalmát tekintve a bíróság érdemi döntését támadja és a Kúriától új érdemi határozat meghozatalát kéri, ennek ellenére a felülvizsgálati kérelme indokolásában kizárólag a bizonyítékok értékelését és a tényállás megállapítását, illetve az ezzel összefüggő indokolási kötelezettség elmulasztását sérelmezi, akkor a Kúria az érdemi döntés alapjául szolgáló anyagi jogszabály megsértését nem vizsgálhatja és nem hozhat új érdemi határozatot. Ha a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazza az anyagi jogi jogszabálysértés megjelölését, akkor nem vizsgálható, hogy a tényállás megállapítása során a bíróság nyilvánvalóan helytelen, okszerűtlen következtetésre jutott-e (Pfv.II.21.077/2021/7., Pfv.I.21.306/2023/5.).

[25] A perbeli esetben az alperes a Pp. 279. § (1) bekezdésének, továbbá a Pp. 346. § (1), (4) és (5) bekezdésének megsértését állította, de az érdemi döntés alapjául szolgáló anyagi jogi jogszabályi rendelkezések [Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja, 115. § (1) bekezdés, 155. § (2) és (3) bekezdés] megsértését nem állította. Ez azzal a következménnyel jár, hogy ha helye lenne a bizonyítékok Kúria általi felülmérlegelésének, akkor az ennek alapján megállapított tények alapján sem hozhatna a Kúria új érdemi határozatot, mert a döntés alapjául szolgáló, a másodfokú bíróság által alkalmazott anyagi jogszabályhelyek megsértését nem vizsgálhatná.

[26] Mindezek alapján megállapítható, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati érvelésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket nem sértette, így azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[27] Az alperes a peresztességre tekintettel köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján viselni a felperes képviselőjével a felülvizsgálati eljárásban felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült illetéket megfizette, így annak viseléséről a Kúriának nem kellett rendelkeznie.

[28] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdésének d) pontja kizárja.

A határozat elvi tartalma

Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében kizárólag a bizonyítékok értékelését és a tényállás megállapítását, illetve az ezzel összefüggő indokolási kötelezettség elmulasztását sérelmezi, akkor a Kúria az érdemi döntés alapjául szolgáló anyagi jogszabály megsértését nem vizsgálhatja és nem hozhat új érdemi határozatot.

Budapest, 2025. május 21.

Dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályoztatott dr. Tánczos Rita előadó bíró helyett, dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró, dr. Varga Edit s.k. bíró